

2021-07-12

Diarienummer: Ä 2021-4921

Näringsdepartementet

Remissvar Förslag till principer för att utse regionalstödkarta för perioden 2022–2027

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. I detta arbete ingår att pröva frågor om regionalt investeringsstöd och att se till att regioner har förutsättningar och förmåga att främja företagens utveckling.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

- Tillväxtverket anser att principerna för att utse regionalstödkartan ligger väl i linje med de insatser som behövs för hållbar regional utveckling.
- Vi anser dock att man bör undvika att undanta tätortsområden. Om det är nödvändigt att undanta tätortsområden anser vi att SAMS-områden är en olämplig metod för detta. Ska man undanta tätortsområden är DeSO-områden lämpligare.
- I det framtida arbetet med att anpassa stödnivåer till nationella förutsättningar i berörda förordningar bör regeringen beakta betydelsen av enhetlighet och förenkling och inte införa nationella begränsningar utöver vad EU-bestämmelserna tillåter.

Regionalstödkartan och dess kopplingen till de regionala utvecklingsstrategierna och regional kapacitet

Den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 utgör inriktningen för den regionala utvecklingspolitiken i Sverige (Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 Skr. 2020/21:133). Ett politikområde som ska vara samordnat med andra berörda politikområden, bland annat landsbygdspolitiken. Den regionala utvecklingspolitiken ska inriktas mot att alla delar av landet ges möjligheter att utvecklas efter sina särskilda förutsättningar. Det gäller städer, tätorter samt landsbygder. Ju fler delar av landet som är utvecklingskraftiga och hållbara, desto bättre för Sverige. Av den anledningen behöver insatser för en hållbar regional utveckling ha ett territoriellt perspektiv. Något som kan sägas ligga väl i linje med förslaget till principer för att utse regionalstödkarta för perioden 2022–2027 gällande var, när och hur regionalstöd kan beviljas till företag i missgynnade områden.

Ett medskick i arbetet med stödområdeskartan är att olika regioner har olika kapacitet att hantera inomregionala skillnader och de administrativa gränserna som skiljer kommunerna i en region åt. Här kan de 21 regionala utvecklingsstrategierna, som enligt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska vara en samlad och sektorsövergripande strategi för det regionala utvecklingsarbetet i ett eller flera län, ge vägledning i den fortsatta processen med stödområdeskartan för perioden 2022–2027.

Uteslutande av tätorter

Enligt förslaget ska tätortsområden i Luleå, Umeå, Sundsvall, Falun och Borlänge kommuner uteslutas från regionalstödskartan. Att utesluta tätortsområden är negativt ur ett förenklingsperspektiv både för företagen och för berörda myndigheter och bör därför undvikas. Av förslaget framgår det inte varför man utesluter dessa tätorter. Med föreslagen stödområdeskarta finns utrymme kvar att inkludera flera av de aktuella tätorterna som förhandsdefinierade områden. Tillväxtverket noterar att dessa tätorter har potential att attrahera stora investeringar vilket, om de skulle inkluderas, kan föranleda ett behov av anpassning av anslagen för att på bästa sätt kunna tillvarata dessa möjligheter.

Om det är nödvändigt att utesluta tätortsområden förordar Tillväxtverket att man använder sig av DeSO-områden i stället för SAMS-områden.

SAMS-områden används inte längre som indelning utan har ersatts av DeSO-områden. Eftersom SAMS-indelningen inte längre används riskerar en sådan indelning att försvåra för företagen att söka regionalt investeringsstöd. Detta då det blir svårare för dem att avgöra om de ligger inom ett stödberättigat område eller inte. Samma problem kan uppstå för handläggare på berörda myndigheter som ska avgöra om en investering är belägen i ett stödberättigat område. SAMS-områdena presenterades tidigare, när SCB tillhandahöll dem, på SCB:s hemsida i en zoombar karta. Denna är numera borttagen.

Genom att använda DeSO-områden får man en områdesindelning som används av SCB och där det finns möjligheter för stödsökande företag och handläggare på berörda myndigheter att enkelt ta reda på huruvida en investering är placerad inom ett stödberättigat område. Indelningen syftar att fungera långsiktigt och övertar egentligen SAMS-områdenas roll som geografiskt nedbruten indelning. Befolkningen per DeSO-område publiceras på SCB:s hemsida och digitala gränser finns tillgängliga. DeSO-områdena följer också geografiska förutsättningar, såsom vägar och vattendrag, på ett avsevärt mycket bättre sätt än SAMS-områdena. En annan fördel är att DeSO på ett bättre sätt hanterar tätortsgränser än vad SAMS gör, vilket gör det enklare att exkludera just tätorten och inte kringliggande områden.

Stödprocent och förenkling

Enligt förslaget är tre olika stödnivåer relevanta för Sveriges del utifrån EU-bestämmelserna. Det framgår också att regeringen kan komma att anpassa dessa stödnivåer till nationella förutsättningar i berörda förordningar.

Tillväxtverket anser att det är viktigt att de nationella stödnivåerna är så enkla och homogena som möjligt och förordar därför att de nationella stödnivåerna sätts på ett

sätt som utnyttjar det utrymme som finns enligt EU-bestämmelserna och undviker nationella begränsningar annat än i förenklingssyfte för att uppnå enhetlighet. Särskilt viktigt är det att inte införa olika stödnivåer inom en och samma region.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Erik Malmström har varit föredragande. I handläggningen har också Maria Weimer-Löfvenberg, Per Johansson, Imber Råbock och Katalin Frydenlund deltagit.

Gunilla Nordlöf

Erik Malmström